

Nieuwsbrief

Stichting Exodus-Den Haag

NO: 2/97

Inleiding.

De oplettende lezer heeft gelijk; het was hoog tijd dat er weer een Nieuwsbrief over het werk van de Stichting Exodus-Den Haag verscheen. De laatstverschenen Nieuwsbrief was in het voorjaar en er is inmiddels weer veel gebeurd dat u, zo menen wij, wilt weten. Daarom van start dan maar!

De indeling van deze Nieuwsbrief.

- * Allereerst is daar het vertrek van de oprichter van Exodus en vanaf die tijd ook voorzitter: Ds. Jan Eerbeek. Ds. Eerbeek is benoemd tot Hoofdpredikant van Justitie en heeft om die reden het voorzitterschap van Exodus-Den Haag m.i.v. 1 september j.l. neergelegd. Hij zal in deze Nieuwsbrief een "afscheids"-bijdrage schrijven. Hoewel wij hem zeer zullen missen, gunnen we hem van harte deze eervolle benoeming.
Ds. Theo Middelkoop heeft hem opgevolgd en de nieuwe voorzitter van Exodus-Den Haag zal zichzelf in deze Nieuwsbrief aan u voorstellen.
- * U heeft het al gemerkt, wij schrijven konsekvent over Exodus-Den Haag. De meeste lezers van de Exodus-nieuwsbrieven zijn al op de hoogte van de oprichting van Exodusinstellingen elders in het land. Over de meest recente ontwikkelingen willen wij u informeren.
- * Direct daarmee in verband staat de personeelwisseling in Exodus-Den Haag. Roel de Bruijn, koördinator bij Exodus-Den Haag, is benoemd tot directeur van Exodus-Nederland.
- * Lezers in de Haagse regio, donateurs en diakenen uw bijzondere aandacht s.v.p.: In het Open Huis van Exodus-Den Haag zijn **dringend** nieuwe vrijwilligers nodig. Wilt u ons helpen met het werven?
- * De Exodus-kerkdienst zondag 28 september vraagt uw aandacht.
- * En tenslotte - want daar doen we het toch allemaal voor - zult u geïnformeerd worden over het reilen en zeilen binnen Exodus-Den Haag.

Afscheid van een voorzitter.

Ja, wat zeg je bij het vertrek van Jan Eerbeek. Hij is en was de man van Exodus vanaf het allereerste begin. Er zullen tijdens de afscheidsreceptie op vrijdag 28 november a.s. in de Ontmoetingskerk, Den Haag-Loosduinen (noteert u alvast datum en plaats) en tot dat moment nog vele woorden worden gezegd. Vanaf deze plaats willen we jou en Irene van harte bedanken voor jullie grandioze inzet en betrokkenheid bij het werk van Exodus. Je moet veel geloof in mensen en hun mogelijkheden hebben om zo lang dit werk te kunnen dragen. Dat heb jij Jan als geen ander. Daarvoor zeer veel waardering en respect.

Ds. Jan Eerbeek

Op 4 september j.l. heb ik in de bestuursvergadering van de stichting Exodus-Den Haag het voorzitterschap overgedragen aan Ds. Theo Middelkoop. Dat betekent voor mij het einde van een lange en intensieve periode waarin ik met veel plezier samen met vele anderen in Exodus gewerkt heb.

Terugkijkend herinner ik me de start van het Open Huis in de kelder in de Roemer Visscherstraat en de inzet van de harde kern van de eerste vrijwilligers. Het was pionierswerk. Zij moesten geloven dat het iets zou worden en een brug slaan naar de eerste bezoekers. Daar was veel doorzettingsvermogen voor nodig. Later was er de overgang naar de Frankenslag. De uitbouw van het Open Huis. De opbouw van het woonproject en de fietsenmakerij. De ontwikkeling van de begeleidingsprogramma's. De kerstcafé's. De Exoduskerk-diensten. Het creëren naar draagvlak door lezingen en voorlichting.

Het is goed te hebben ervaren dat de kerken wilden inspelen op de signalen van het justitiepastoraat en aan de basis van dit omvangrijke nazorgwerk hebben willen staan. Veel vrijwilligers en beroepskrachten hebben zich daarvoor willen inzetten. En er is een goede samenwerking ontstaan met kerken, reclassering en maatschappelijke organisaties (werkgevers en woningcorporaties).

Het is bijzonder hoeveel mensen er vanaf het begin in hebben geloofd: medewerkers, vrijwilligers, donateurs, kerken en fondsen.

Toen we met Exodus begonnen hadden we de hoop dat het een steen in de vijver zou zijn, dat er iets in beweging zou komen. Die beweging is ontstaan. Op meerdere plaatsen zijn inmiddels Exodusprojecten tot ontwikkeling gekomen en het ontwikkelde begeleidingsconcept wordt ook daar geïmplementeerd. Exodus staat voor: werken aan de toekomst. Het gaat om een begaanbare weg in het leven. Soms is dat zwaar. Maar het blijkt ook mogelijk te kunnen zijn. Het gaat om het bieden van kansen en om een stukje meegaan op die weg. Daar sta je samen voor als bewoners, medewerkers, vrijwilligers en bestuur. Juist dat "samen" heb ik in Exodus als stimulerend ervaren.

M.i.v. 1 januari a.s. ben ik benoemd als Hoofdpredikant bij de Inrichtingen van Justitie. Dat betekent voor mij dat ik mij geheel uit het Exoduswerk zal terugtrekken. Ook het voorzitterschap van de Stichting Exodus Nederland, waarin de verschillende Exodusprojecten samenwerken, zal ik aan het eind van het jaar neerleggen.

Theo Middelkoop wens ik een heel goede tijd toe als voorzitter van Exodus-Den Haag. Hij is al vele jaren justitiepredikant en altijd sterk op het Exoduswerk betrokken geweest. Ik ben bijzonder blij dat hij het voorzitterschap wil gaan vervullen. Graag wil ik allen die betrokken zijn bij het Exoduswerk in Den Haag en omgeving bedanken. En het Exoduswerk wens ik alle goeds toe in de komende jaren.

Jan Eerbeek

Verwelkoming van de nieuwe voorzitter

Vanaf deze plaats roepen wij de nieuwe Exodusvoorzitter, Ds. Theo Middelkoop, een hartelijk welkom toe. Je zult wellicht nog vaak horen: het is niet gemakkelijk om iemand als Jan Eerbeek op te volgen. Nee, dat is het ook niet maar troost je, dat zou tegen ieder ander ook gezegd zijn! Wij hebben er alle vertrouwen in dat het je zal lukken om het werk van Exodus samen met de andere bestuursleden verder te dragen. Sterkte daarbij.

Ds. Theo Middelkoop

Op donderdag 4 september j.l. heb ik de voorzittershamer overgenomen van Ds. Jan Eerbeek. Een historisch moment in de geschiedenis van Exodus, want Jan als de grote animator en inspirator van Exodus was gezichtsbepalend voor alles en iedereen die met Exodus te maken had of kreeg. Het is hier niet het moment dit terugtreden uitvoerig te memoreren. Dat zal op een later moment gebeuren in een meer feestelijke ambiance. Maar inmiddels ben ik al wel de "nieuwe" voorzitter. Daarom een enkel persoonlijk woord ter kennismaking.

Jan Eerbeek en ik kennen elkaar al vanaf de kinderjaren. We groeiden op als jongetjes (hij wel iets jonger, ik ben van 1942...) in de Haagse Moerwijk en maakten deel uit van dezelfde kerkelijke gemeente. Daarna gingen onze wegen uiteen zonder elkaar helemaal uit het oog te verliezen. Sinds 1973 ben ik predikant in de Gereformeerde Kerken, eerst in Lioessens (Friesland), later in Bergen N.H. In 1982 deed ik mijn intrede in het Justitiepastaat met als standplaats de P.I. "Over-Amstel" (Bijlmerbajes) te Amsterdam. Van 1992 tot 1996 was ik voor een deel van mijn tijd ook werkzaam in het Grenshospitium in Amsterdam, aanvankelijk bestemd voor geweigerde asielzoekers, later voor de huisvesting van illegale vreemdelingen. Sinds 1996 ben ik werkzaam in de P.I. "De Geniepoort" te Alphen a/d Rijn, een nieuwe gevangenis, deels in gebruik als Huis van Bewaring, deels als bewaring van illegale vreemdelingen.

Uit deze opsomming mag blijken dat ik niet vreemd ben aan de doelgroep waar Exodus zich op richt. Sinds de oprichting van Exodus heb ik de groei en de uitbouw met grote belangstelling (en bewondering!) gevolgd, omdat ik van binnenuit wist hoezeer dit project in een behoefte zou kunnen voorzien. Dat ik ooit nog eens in het Stichtingsbestuur zou belanden en vervolgens voorzitter zou worden, heb ik toen niet kunnen bevroeden!

Met de aflossing van de wacht, breekt een nieuw tijdperk aan, met name voor diegenen die veel met het (Dagelijks) Bestuur te maken hebben. Het zal even wennen zijn. "Theo" klinkt heel anders dan "Jan". En ik zal het op menig punt ook anders doen dan Jan. Maar ach.. Voor anderen verandert er weinig of niets, naar ik hoop. Gewoon doorgaan met je werk of werken aan het ideaal waarvoor je hebt gekozen. Ik stel mij voor op korte termijn met zoveel mogelijk mensen persoonlijk kennis te maken maar spreek tegelijk de wens uit dat de voorzitterswisseling niet meer zal veroorzaken dan een rimpeling in de vijver van Exodus.... Want bij alles, we zullen het vooral **SAMEN** moeten doen, met of zonder Jan, met of zonder Theo.

Ds. Theo Middelkoop

Exodus in Nederland.

Het werk neemt een grote vlucht. Na Exodus-Utrecht vorig jaar zullen binnen afzienbare tijd de deuren opengaan van Exodushuizen in Amsterdam en Alkmaar. Vervolgens blijken er in Den Bosch initiatieven genomen te zijn om ook daar tot een Exodusstichting te komen. Om de Exodusformule goed tot haar recht te doen komen en de kwaliteit van het geleverde werk goed te bewaken, is de Stichting Exodus Nederland in het leven geroepen. Deze stichting "levert" aan de aangesloten instellingen ondersteuning en begeleiding op tal van terreinen. Daarbij zijn en blijven de plaatselijke en regionale instellingen zelfstandig en autonoom, maar wordt zorggedragen dat de begeleiding van ex-gedetineerden in alle Exodushuizen op elkaar zijn afgestemd en dat de inhoud en kwaliteit zijn gewaarborgd.

Roel de Bruijn, tot voor kort koördinator van Exodus-Den Haag, is door de Stichting Exodus Nederland aangesteld als directeur. Zijn taak is de aangesloten instellingen de ondersteuning te bieden die nodig is om het bovenstaande te bereiken. Door deze aanpak kan het werk van Exodus verder worden uitgedragen.

De functie van koördinator Exodus-Den Haag wordt nu vervuld door **mevr. Annette Pronk**, Annette is al vele jaren binnen onze stichting werkzaam in verschillende functies.

Vrijwilligers gevraagd!!!!!!

Wij roepen diakonieën, parochies en donateurs in Den Haag en in de omliggende plaatsen (b.v. het Westland, Voorburg, Rijswijk, Nootdorp, Zoetermeer) op hun medewerking te verlenen bij de werving van vrijwilligers voor het Open Huis.

Het Open Huis is 5 dagen per week geopend van 16.00 tot 21.00 uur. Het vervult voor buurtbewoners, voor alleenstaanden en voor ieder die behoefte heeft aan een warme maaltijd en gezelligheid een belangrijke functie.

Van vrijwilligers wordt gevraagd zich 1x per week of 1x per 2 weken voor dit werk beschikbaar te stellen.
U bent dringend nodig.

Nadere informatie wil de koördinator van Exodus mevr. Annet Pronk u graag geven. U kunt haar bellen op telf.nummer 070-3514161.

Exodus-kerkdienst "Mensen onderweg"

U wordt allen weer uitgenodigd voor de volgende EXODUS-KERKDIENST op:

zondag 28 september
aanvang: 10.00 uur Valkenboskerk in Den Haag
(hoek: Loosduinsekade/Zuiderparklaan)

Het thema is: Verlangen
Voorgangers zijn: Justitiepastor René Akkermans
Dhr. Jan Grotendorst
Muzikale begeleiding: Orgel, trompet, accordeon en solo zang

Na afloop is er - als vanouds - gelegenheid om wat na te praten bij koffie, limonade en koek.

Hopelijk tot de 28e!

Herman Vooijs, Stuurgroep Exodus-kerkdiensten

Exodus-Den Haag de werkwijze: wonen, werken, relaties en zingeving nader belicht.

De laatste 3 tot 4 jaar is heel veel geïnvesteerd in de eerste twee. Wonen en werken heeft centraal gestaan binnen het werk van Exodus. En dit met groot succes. Exodus heeft nauwe samenwerking gezocht en gekregen met werkgevers in en om Den Haag. Samen met de stichting Reclassering Nederland ressort Den Haag, zijn alleen al in 1996 ruim 80 ex-gedetineerden geplaatst bij werkgevers en/of werkervaringsplaatsen/scholing etc. Deze aanpak zal met kracht worden voortgezet. U begrijpt dat het ontbreken van werk één van van de knelpunten is van ex-gedetineerden en dat het ontbreken ervan eerder zal leiden tot terugval in crimineel gedrag.

Hetzelfde geldt voor wonen. Ook daaraan ontbrak het maar al te vaak. Goede en betaalbare woningen waren nauwelijks bereikbaar voor mensen uit deze groep. Vandaar dat ook hierin verandering moest komen. Exodus heeft als eerste hierin geëxperimenteerd samen met de Christelijke Woningbouwvereniging Zoetermeer. Deze woningcorporatie stelde woningen voor oud-bewoners ter beschikking. Met vallen en opstaan is het gelukt om een aantal van hen langdurig te huisvesten. Met een groot aantal leerpunten daar opgedaan zijn we ook in Den Haag aan de slag gegaan. De Reclasseringsinstellingen van Den Haag, Exodus, de gemeente Den Haag en de Woningbouwcorporaties hebben een kontrakt gesloten om - als eerste aanzet - 40 woningen beschikbaar te stellen voor ex-gedetineerden en andere sociaal kwetsbaren in de stad.

In elke woning kunnen 2 mensen gelijktijdig wonen.

Vanaf de start van dit samenwerkingsverband - november 1996 tot nu - zijn er meer dan 50 ex-gedetineerden in deze huizen geplaatst. Het gaat hier om tijdelijke bewoning. Als men zich als een goede (buurt)bewoner gedraagt, is doorstroming mogelijk.

Na deze hoogstnoodzakelijke intensivering van onze inzet op de twee terreinen wonen en werken mogen de twee andere werkgebieden niet worden vergeten.

Dat gebeurt dan ook niet en ze zullen de komende tijd, onder de leiding van koördinator Annet Pronk verdieping krijgen.

Aandacht voor de financiën!!!!

Velen hebben hun bijdrage over 1997 al voldaan. Mocht u dat vergeten zijn: Wij blijven de steun van u allen donateurs, parochies, diakonieën en fondsen hard nodig hebben. U weet dat wij inmiddels ook financiering ontvangen van het Ministerie van Justitie. Toch blijven uw bijdragen noodzakelijk om een financieel gezonde stichting te blijven. Want tegenover de bijdragen van het ministerie staan voor een deel de extra uitgaven van de 24-uurs-bezetting die het ministerie vereiste. Desondanks zijn we erg ingenomen met het gegeven dat het Ministerie van Justitie ons werk heeft erkend en Exodus een plaats heeft gekregen in de uitvoering van het reclasseringswerk.

Voor uw agenda!!

Wij zijn van plan begin 1998 onze deuren open te zetten voor ieder die ons werk van dichtbij wil zien. Daarbij denken we met name aan diakenen, donateurs, bestuursleden van fondsen en gemeente/parochieleden.

Deze opendag zal gehouden worden op:

zaterdag 18 januari 1998

van 10.00 tot 14.00 uur

inklusief een lopende lunch

In de volgende Nieuwsbrief zal het programma nader bekend worden gemaakt. Noteer deze datum alvast in uw agenda. Wij begroeten u graag!

Cel met uitzicht.

U kunt nog steeds de gedichtenbundel "Cel met uitzicht", uitgegeven ter gelegenheid van het 15-jarig Exodusjubileum, bestellen.

Als u F 13,00 overmaakt op gironummer: 1989910 en u vermeld "Cel met uitzicht" krijgt u het zonder verdere kosten thuis bezorgd.

Tot zover deze nieuwsbrief van Exodus-Den Haag

Met een hartelijke groet, namens allen die wonen en/of werken binnen Exodus-Den Haag.

H.J. Donken, directeur Exodus-Den Haag.

Formaten

120

Vijfklank

hervormd/
gereformeerd
wijkblad in
Den Haag-West

5e jaargang, nummer 9
november 1997

tegen de heersende mening of macht van andere mensen in. Om het met de woorden van de evangelielezing **Markus 12: 28-34** te zeggen: zij buigen niet voor machten, maar blijven trouw aan het grote gebod om God en de naaste lief te hebben. Hun geloof wordt dan op de proef gesteld. Dat overkomt de drie vrienden van Daniel, maar ze worden gered.

Op Zondag 16 november staat Daniel 5 op het rooster. Koning Belsassar misbruikt zijn kennis en zijn macht ten koste van anderen en zijn levenswijze spot met alles waar God en Gods Wet voor staat. In een droomuitleg maakt Daniel hem duidelijk, dat hij op deze wijze zijn eigen ondergang tegemoet gaat en het oordeel over zichzelf afroept. Ook in Markus 12: 38 - 13: 2 horen wij hoe het oordeel het scherpst die mensen treft, die hun kennis niet gebruiken ten bate, maar ten koste van anderen.

Zondag 23 november is Daniel 6 aan de orde: het verhaal van Daniel in de leeuwenkuil. Het loopt goed af. De perzische koning verkondigt in heel zijn rijk de God van Daniel als de hoogste God. Dat is geen historisch gegeven, maar eerder een hoopvol visioen om naar uit te kijken, zoals dat ook in Markus 13,14 - 27 het geval is. Eens zal het afgelopen zijn met alle goden en afgoden, die ten koste gaan van mensenlevens. Eens zullen mensen op aarde kunnen leven, waartoe God hen bestemd heeft: in vrede en vreugde. Op deze laatste zondag van het kerkelijk jaar zien wij naar de vervulling van die belofte uit. In dat licht worden op deze zondag de overledenen van het afgelopen jaar herdacht.

Op zondag 30 november starten wij het nieuwe kerkelijke jaar met de eerste zondag van Advent, een tijd van hoopvolle verwachting. Het liturgische groen wordt veranderd in paars.

Ds Olivier Elseman

Het Haags Studentenpastoraat bestaat 5 jaar en heeft nu i.p.v. een nieuwsbrief een magazine uitgegeven, dat 4x per jaar wordt uitgegeven. De lustrumviering heeft inmiddels op 28 september jl. plaatsgevonden. Uit het magazine volgen hieronder enkele cursussen:

STUDIUM GENERALE 1997

Inleiding

Als ik de liefde niet had...was ik niets. Deze oude tekst is nog steeds actueel, want je kunt niet leven zonder liefde. Maar wat is de liefde eigenlijk en welke verwachtingen heb je ervan? En hoe ga je met kinderen om die te weinig liefde krijgen?

Over deze aspecten van liefde gaat het Studium Generale 1997

Liefde isvan alle tijden

Donderdag 30 oktober; inleidingen door Prof. Woldring en mw. Annelies Penning.

Tijd : 19.30 uur

Plaats: Pulchri Studio, Lange Voorhout 15

Liefde is ...in goede en slechte tijden

Donderdag 6 november; medewerking door Rogier Prope, Jan Bor, Christine Junginger en Ton Goudemans

WERKHERVATTING DS ELSEMAN

Op het moment dat ik dit schrijf ben ik na de hernia operatie ruim twee weken uit het ziekenhuis en druk bezig met behulp van fysiotherapie en oefeningen te revalideren. Tot nu toe loopt alles naar wens. Als deze lijn zich voortzet, hoop ik in de loop van oktober mijn werkzaamheden langzamerhand weer op te pakken en in (de loop van) november weer full time aan het werk te kunnen.

Het was voor mij de eerste keer dat ik in het ziekenhuis kwam te liggen en heb ervaren hoe goed het je doet te weten, dat velen met je meelevend. Via het thuisfront toonden velen hun belangstelling en zowel in het ziekenhuis als later thuis ontving ik vele kaarten, bloemen, fruit e.d. Ik dank u allen daar heel hartelijk voor. Het heeft mij werkelijk goed gedaan.

Olivier Elseman

DS. VELTHUIZEN VERVULT VACATURE DS. FOSSEN

De KAZ van de Gereformeerde kerk van 's-Gravenhage-West heeft ds. Velthuizen gevraagd de vacature, ontstaan door het vertrek van ds. Fossen, te vervullen. Dit verzoek is gedaan na een positief advies van het gemeenteberaad in de Bethelkapel en de Opstandingskerk. Ook de kerkenraad van wijkgemeente VII stemde er mee in.

Ds. Velthuizen heeft tot onze vreugde ja gezegd. Zij zal nu voor 0,2 weektaak beschikbaar zijn voor werk in de wijken 1 en 2.

Het is de bedoeling, dat in de kerkdienst in de Opstandingskerk van 26 oktober a.s. de verbintenis van ds. Velthuizen (ook) aan de Gereformeerde kerk wordt bezegeld.

Namens de KAZ
C. Timmer, praeses
J.H. Grosheide, scriba

AVONDMUZIEK

In de Pauluskerk vindt op zondag 23 november 1997 om 20.15 uur een concert plaats in de serie "Avondmuziek".

De sopraan Sophie Ouwehand, de alt An Schrama en het ensemble Festoen brengen een programma van vocale en instrumentale barokmuziek. (o.a. Couperin en Telemann)
Toegang vrij en collecte bij de uitgang.

MAALTIJDAVOND IN ELTHETO

Vrijdag 28 november a.s. is er wederom een maaltijdavond.

Opgave bij mw. Cram tel. 368 07 51 of mw. Coenraads tel. 260 99 80.

Aanmelding vanaf 20 november t/m 26 november.

Allen hartelijk welkom.

Zaal open vanaf 18 uur.

De maaltijdcommissie

EVANGELISCH-GEREFORMEERDEN UIT WARSCHAU BINNENKORT OP BEZOEK.

Van vrijdag 7 tot donderdag 13 november a.s. zijn, naar wij hopen, Ds Lech Tranda, predikant van de Evangelisch-Gereformeerde Kerk in Warschau, Mevrouw Biruta Pachnik, voorzitter van de Evangelisch-Gereformeerde kerk in Polen en mevrouw Mieczysława Zalisz, kerkeraadslid van de Warschause gemeente, te gast bij onze SOW-gemeente Westelijk Den Haag. Dit gebeurt in het kader van het 'Partnerschap' dat we sinds dit voorjaar met hen hebben. Ze komen hier om kennis te maken met ons als gemeente en met ons als personen die daar en hier en ook samen gemeente van Christus willen zijn. Goede en moeilijke zaken willen we met elkaar delen. De Werkgroep 'Partnerschap EGG-Den Haag-West' heeft voor de gasten één en ander georganiseerd om hun zicht te geven op onze SOW-gemeente. U kunt hen ontmoeten in de kerkdiensten in de Bethelkapel en in de Pauluskerk (SOW-dienst) met Heilig Avondmaal op zondagmorgen 9 november om 10.00 uur. Na de dienst is er in beide kerken volop gelegenheid om vragen te stellen en iets van onze problemen met hen te bespreken. Op de andere dagen brengen we hen in contact met allerlei aspecten van ons gemeentelven. Ds Tranda en Mw Zalisz spreken Duits en Mw Pachnik Engels. Maar er zijn tolken aanwezig om ook in het Nederlands met hen te kunnen praten.

Op het moment dat we dit stukje schrijven is het programma nog lang niet vastgelegd. We hopen toe te werken naar een schema dat voldoende ruimte biedt voor een ieder die nog bepaalde dingen met hen zou willen bespreken. Wilt u dan contact opnemen met de werkgroepleden:

M.P. Bal-Peppel, tel.363 11 97, mwR.M. Voors- 't Hart, tel. 363 24 11, dhr G.F. van der Beek, tel. 364 44 42, Ds O.Elseman, tel. 323 32 20 en J. van der Harst, tel. 368 01 41? Mocht u ons streven om de kleine protestantse gemeente in Warschau te steunen in een wereld met een sterke rooms-katholieke kerk, dan is een gift op giro 519044 ten name van J. van der Harst met vermelding steun partnerschap EGG Warschau zeer welkom.

J.van der Harst

SOOS SOOS SOOS 12-16 JAAR.

Allereerst: wij hebben iemand gevonden, die mee wil draaien met de soos, Kirsten Steenks!!!!!! , heel erg fijn. Er staat ons **zaterdag 8 november** heel wat te wachten. Er vindt nl. een **ZESKAMP** plaats tussen de jeugd van 5 kerken. (aangezien de jeugd totaal als SOW-gemeente draait, zijn wij één van die kerken).

Die Zeskamp wordt gehouden in het Hofstadcollege (Alberdastraat), van 19.30 - 22.30 uur.

Er zijn bekertjes te behalen, dus wij gaan er voor!!!!

Het is de bedoeling, dat het een terugkerend evenement wordt.

Zaterdag 22 november houden wij een spel in de soos.

Ik geef alvast de data van de soos in december, wat dat is voor iedereen een drukke maand, **de zaterdagen 6 en 13 december**.

De laatste soosavond (13 december) wordt een echte uitzwinger van het jaar 1997. Dus die mag je beslist niet missen. Ook zin in de soos gekregen? Kom dan gerust eens langs. Je vindt ons in de hoekzaal van de Opstandingskerk (waar ook de 12+ gehouden wordt), ingang beneden, achterom, van 20.00 - 22.00 uur.

Marianne Verduin

De Westhoek

Open dag in 'de Westhoek'

Het buurthuis 'de Westhoek' organiseert op zaterdag **1 november** een open dag voor jong en oud. Iedere buurtbewoner is welkom om een paar gezellige uurtjes bij ons door te brengen. Tevens een prima gelegenheid om eens te zien of horen wat er zoal gedaan wordt in 'de Westhoek' en wat voor activiteiten er worden georganiseerd. De vrijwilligers willen u hier graag over informeren.

Dit jaar staat het thema "smoelen" centraal. We hopen vele versierde gezichten te zien; met of zonder masker.

Programma voor de kinderen

Kinderen vragen we met masker te komen, maar hebben zij dat niet dan mogen ze er zelf een maken in 'de Westhoek'. De kinderen met masker mogen gratis met paard en wagen een ritje door de wijk maken. Klep en Co zal dit onderdeel verzorgen. Verder wordt er weer een spannende speurtocht gehouden in 'de Westhoek', komt er een poppenspeler en is er iemand aanwezig die schminkt.

Voor de ouderen

U kunt alles deze dag te weten komen over kleur, kleding, kapsel en dieet. We hebben o.a. een kapster uitgenodigd die u kan vertellen welk model of welke haarkleur bij u past. Tevens zal er een make-up-specialiste aanwezig zijn die u laat zien welke make-up u het best kunt gebruiken. Ook worden er adviezen gegeven over gewicht en kleding.

Verder is er een sneltekenaar en wordt er live-muziek gespeeld.

De kinderkookclub verzorgt het kinderkookkoffie. Als u mee wilt eten graag van te voren even reserveren. Vanaf 18.00 uur wordt er geserveerd. Er wordt hiervoor een kleine bijdrage gevraagd. De dag begint om 13.00 uur en is om ±17.00 uur afgelopen. Om 17.00 uur zal de zaal worden ingericht voor het kinderkookkoffie.

Nigaraguaans kinderbuurtfeest op 19 november

De Stichting Invulling Stedenband (SIS) organiseert op woensdag 19 november in samenwerking met buurthuis de Westhoek een groot kinderbuurtfeest met Nigaraguaanse elementen.

Het feest zal gehouden worden voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Het programma zal bestaan uit verschillende leuke activiteiten zoals: koekjes bakken, maskers maken, dansen, pinata slaan en nog veel meer.

Het feest zal duren van 13.00 uur - 17.30 uur. Ouders zijn welkom vanaf 17.00 uur.

Allemaal komen dus en samen maken we er een gezellige middag van!

Voor verdere informatie: *Buurthuis de Westhoek*
Hendrik van Deventerstraat 45
Tel.: 345 93 42

Z.W.O.-schrijfactie

Ermelo, september 1997.

Beste Lezer,

Het onderwerp van Z.W.O. is dit keer een schrijfactie. Deze zomer ontvingen wij een brief van Rene Camahort, een Filipijnse gastarbeider, die in Saoedi-Arabië gevangen zit. Ik ben Rene Camahort (39), getrouwd en vader van vijf kinderen. Op 15 augustus 1995 ben ik onschuldig in de gevangenis gegooid op beschuldiging van fraude. Ik betreur mijn gevangenschap niet en beschouw het ook niet als een noodlot, want ik weet waarom ik hier ben. Ik heb een doel en ik zal 'Hem' dienen, zelfs als dat betekent dat ik hier nooit meer uit kom. Daarom verzoek ik u ook om mijn vrouw Matthy te schrijven, om haar geestelijke steun te geven en om haar geloof en vertrouwen in de Here Jezus Christus te versterken.

Tijd: 19.30 uur

Plaats: Pulchri Studio, Lange Voorhout 15

Liefde is...er niet altijd

Donderdag 13 november; medewerking door mw. Vinkhuizen-Baart de la Faille, Ben Rensen en Frits Wafelbakker.

Tijd: 19.30 uur

Plaats: Pulchri Studio, Lange Voorhout 15

Kosten: voor studenten f 7,50 per avond en voor drie avonden f 20,--
voor niet-studenten f 10,-- per avond en voor drie avonden f 25,--

"Het Enneagram"

Ga je het conflict aan of neem je liever de benen? Neem je snel beslissingen of ben je bang voor mislukkingen? Hou je zelf een spiegel voor en ontdek met behulp van het Enneagram de kracht van je persoonlijkheid.

Data: de woensdagen 26-11, 3-12, 10-12 en 17-12

Tijd: 19.30-21.00 uur

Plaats: Culturele Commissie Haagse Hogeschool

Inlichtingen: tel.360 21 16 op di., wo. en do. tussen 12.00 en 13.00 u

Uit de nieuwsbrief van Exodus

Afscheid van een voorzitter

Allereerst is daar het vertrek van de oprichter van Exodus en vanaf die tijd ook voorzitter: Ds. Jan Eerbeek. Ds. Eerbeek is benoemd tot Hoofdpredikant van Justitie en heeft om die reden het voorzitterschap van Exodus-Den Haag m.i.v. 1 september j.l. neergelegd. Hij zal in deze Nieuwsbrief een "afscheids"-bijdrage schrijven.

Hoewel wij hem zeer zullen missen, gunnen we hem van harte deze eervolle benoeming.

Ja, wat zeg je bij het vertrek van Jan Eerbeek. Hij is en was de man van Exodus vanaf het allereerste begin. Er zullen tijdens de **afscheids-receptie op vrijdag 28 november a.s.** in de Ontmoetingskerk, Den Haag-Loosduinen (noteert u alvast datum en plaats) en tot dat moment nog vele woorden worden gezegd. Vanaf deze plaats willen wij jou en Irene van harte bedanken voor jullie grandioze inzet en betrokkenheid bij het werk van Exodus. Je moet veel geloof in mensen en hun mogelijkheden hebben om zo lang dit werk te kunnen dragen. Dat heb jij Jan als geen ander. Daarvoor zeer veel waardering en respect.

Verwelkoming van de nieuwe voorzitter

Vanaf deze plaats roepen wij de nieuwe Exodusvoorzitter, Ds. Theo Middelkoop, een hartelijk welkom toe. Je zult wellicht nog vaak horen: het is niet gemakkelijk om iemand als Jan Eerbeek op te volgen. Nee, dat is het ook niet maar troost je, dat zou tegen ieder ander ook gezegd zijn! Wij hebben er alle vertrouwen in dat het je zal lukken om het werk van Exodus samen met de andere bestuursleden verder te dragen. Sterkte daarbij.

Ds. Theo Middelkoop

Op donderdag 4 september j.l. heb ik de voorzittershamer overgenomen van Ds. Jan Eerbeek. Een historisch moment in de geschiedenis van Exodus, want Jan als de grote animator en inspirator van Exodus was gezichtsbepalend voor alles en iedereen die met Exodus te maken had of kreeg. Het is hier niet het moment dit

terugtrede uitvoerig te memoreren. Dat zal op een later moment gebeuren in een meer feestelijke ambiance.

Maar inmiddels ben ik al wel de "nieuwe" voorzitter. Daarom een enkel persoonlijk woord ter kennismaking.

Sinds 1973 ben ik predikant in de Gereformeerde Kerken, eerst in Lioessens (Friesland), later in Bergen N.H. In 1982 deed ik mijn intrede in het Justitiepastoraat met als standplaats de P.I. "Over-Amstel" (Bijlmerbajes) te Amsterdam. Van 1992 tot 1996 was ik voor een deel van mijn tijd ook werkzaam in het Grenshospitium in Amsterdam, aanvankelijk bestemd voor geweigerde asielzoekers, later voor de huisvesting van illegale vreemdelingen.

Sinds 1996 ben ik werkzaam in de P.I. "De Geniepoort" te Alphen a/d Rijn, een nieuwe gevangenis, deels in gebruik als Huis van Bewaring, deels als bewaring van illegale vreemdelingen.

Uit deze opsomming mag blijken dat ik niet vreemd ben aan de doelgroep waar Exodus zich op richt. Sinds de oprichting van Exodus heb ik de groei en de uitbouw met grote belangstelling (en bewondering) gevolgd, omdat ik van binnenuit wist hoezeer dit project in een behoefte zou kunnen voorzien. Dat ik ooit nog eens in het Stichtingsbestuur zou belanden en vervolgens voorzitter zou worden, heb ik toen niet kunnen bevroeden!

Exodus in Nederland.

Het werk neemt een grote vlucht. Na Exodus-Utrecht vorig jaar zullen binnen afzienbare tijd de deuren opengaan van Exodushuizen in Amsterdam en Alkmaar. Vervolgens blijken er in Den Bosch initiatieven genomen te zijn om daar tot een Exodusstichting te komen.

Om de Exodusformule goed tot haar recht te doen komen en de kwaliteit van het geleverde werk goed te bewaken, is de Stichting Exodus Nederland in het leven geroepen.

Deze stichting "levert" aan de aangesloten instellingen ondersteuning en begeleiding op tal van terreinen.

Daarbij zijn en blijven de plaatselijke en regionale instellingen zelfstandig en autonoom, maar wordt zorggedragen dat de begeleiding van ex-gedetineerden in alle Exodushuizen op elkaar zijn afgestemd en dat de inhoud en kwaliteit zijn gewaarborgd.

Roel de Bruijn, tot voor kort coördinator van Exodus-Den Haag, is door de Stichting Exodus Nederland aangesteld als directeur. Zijn taak is de aangesloten instellingen de ondersteuning te bieden die nodig is om het bovenstaande te bereiken.

Door deze aanpak kan het werk van Exodus verder worden uitgedragen.

De functie van coördinator Exodus-Den Haag wordt nu vervuld door mw. **Annette Pronk**. Annette is al vele jaren binnen onze stichting werkzaam in verschillende functies.

Vrijwilligers gevraagd!!!

Wij roepen diaconieën, parochies en donateurs in Den Haag en in de omliggende plaatsen (b.v. het Westland, Voorburg, Rijswijk, Nootdorp, Zoetermeer) op hun medewerking te verlenen bij de werving van vrijwilligers voor het Open Huis.

Het Open Huis is 5 dagen per week geopend van 16.00 tot 21.00 uur. Het vervult voor buurt-

Op 4 mei j.l. is een van onze broeders, Ruel Janda, terechtgesteld. Hij was degene die hier met bijbelstudies is begonnen. Zoals u weet is het voor ons christenen zelfs verboden om hier te bidden. Maar hoewel hij talloze malen in de isoleercel werd gegooid, liet hij zich nooit intimideren. Nu ik m'n enige medestander zo plotseling verloren heb, voel ik me alleen gelaten in deze strijd. Nu is het mijn taak om voort te zetten wat br. Ruel begonnen is. Ik weet dat Ruel Janda bij onze heer is. Hij is een van de vele broeders die tot het laatste moment zijn geloof niet heeft herroepen. Wij gaan door moeilijke tijden, vooral na broeder Ruels executie. We zijn allemaal erg gespannen, maar dat zal ons niet weerhouden van de taak die ons is opgedragen. Het geeft ons juist meer kracht. Ik weet nog goed dat, toen Ruel nog leefde, ik hem vertelde dat Mattheus 5:11-12 (Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om: Mijnentwil. Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij de profeten voor u vervolgd.), mijn favoriete bijbelvers is, en hoe gelukkig en bevoorrecht we ons zouden voelen als we in zijn plaats mochten sterven. Soms kan ik hem benijden omdat hij al onze Heer is. Dan zeg ik tegen mezelf: Rene, misschien heb jij de taak nog niet volbracht die 'Hij' voor je heeft.

Ik heb u zoveel te vertellen. Mijn confrontaties, mijn beproevingen, en hoe ik ze allemaal doorstond. Ik heb hier maar één verklaring voor, dat is omdat 'Hij' me nooit heeft verlaten. Ik kan niet beschrijven wat een prachtig gevoel dat is. Wat zou ik dat graag aan iedereen die hier bij me is duidelijk maken. Als zij maar hun harten willen openen voor 'Hem', dan zouden wij begrijpen wat ik bedoel. Het vervelende is dat sommigen denken dat ik gek ben.

Ik moet nu helaas ophouden, want ik heb maar één velletje tot m'n beschikking. We mogen hier eigenlijk helemaal geen post versturen. Dat voorrecht krijgen alleen degenen die zich tot de islam bekeren. Vandaar dat deze brief helemaal verkreukeld is. Met behulp van broeders van buiten moet ik hem de gevangenis uit smokkelen. In ieder geval hoop ik spoedig van u te horen! Mijn wens is dat u doorgaat met schrijven en bidden voor ons die in de gevangenis zitten. God zegene ons allen.

Rene H. Camahort

Intussen hebben wij gehoord dat de moetawa (Saoedische godsdienstpolitie) Rene bedreigd heeft dat, als hij niet oppast, hij hetzelfde lot zal ondergaan als Ruel Janda.

Wij stellen alles in het werk om het lot van Rene Camahort wereldkundig te maken.

Zodat er voor hem gebeden wordt!

Zodat er voor hem gepleit wordt!

Zodat hem recht verschaft wordt!

Er zitten in die gevangenis, in Sectie 4 waar de Filippino's zijn opgesloten, waarschijnlijk meer christenen onschuldig gevangen. Van twee weten wij hun naam:

Roger Pascasio. Hij is, omdat hij z'n mond niet kan houden over zijn geloof, extra gestraft in de isoleercel.

Gino Moriones. Sinds hij in de gevangenis tot geloof is gekomen, is hij een actief christen.

De bijbel roept ons op ons te vereenzelvigen met de gevangenen (Hebr. 13:3). Als Open Doors steunen wij de Lijdende Kerk met bijbels, boeken, bezoeken en andere vormen van bemoediging. Wilt u ons helpen deze opdracht uit te voeren?

Met vriendelijke groet en dank,

Ruud van Eijle

Open Doors Nederland

PS

U kunt schrijven naar de volgende adressen (zonder de naam van Open Doors te vermelden, dit is niet verstandig)

Rene H. Camahort
Al Sijin, Malaz
Section 4, Riyadh
Saoedi-Arabië

Gino D. Moriones
Al Sijin, Malaz
Section 4, Riyadh
Saoedi-Arabië

Mrs. Mathilde Camahort
Block 19 Lot 5B
Camella West Springville City
Molino, Bacoor, Cavite
Filippijnen

Roger Pascasio
Al Sijin, Malaz
Section 4, Riyadh
Saoudi-Arabië

nadere inlichtingen:

Sarah Idenburg 3648596

b.g.g. 3621165.

bewoners, voor alleenstaanden en voor ieder die behoefte heeft aan een warme maaltijd en gezelligheid een belangrijke functie.

Van vrijwilligers wordt gevraagd zich 1x per week of 1x per 2 weken voor dit werk beschikbaar te stellen.

U bent dringend nodig.

Nadere informatie wil de coördinator van Exodus mw. Annette Pronk u graag geven. U kunt haar bellen op tel. nummer 070-3514161.

(wordt vervolgd in het decembernummer)

Den Haag, 6 oktober 1997

UITNODIGING

Geachte heer/mevrouw,

Graag nodigt het bestuur van de Stichting Exodus Den Haag u uit voor de bijeenkomst die gehouden zal worden ter gelegenheid van het afscheid van haar voorzitter Ds. Jan Eerbeek.

Jan Eerbeek is vele jaren werkzaam geweest in het justitiepastoraat en bij de opbouw van de verschillende Exodusprojecten.

Per 1 januari a.s. is hij benoemd tot Hoofdpredikant bij de Dienst Justitiële Inrichtingen. Dit betekent dat hij zijn werkzaamheden in het justitiepastoraat in het Penitentiair Complex Scheveningen en voor Exodus zal beëindigen.

De afscheidsbijeenkomst wordt gehouden op:

**vrijdag 28 november van 16.00 tot 18.30 uur,
in de Ontmoetingskerk, Aaltje Noordewierstraat 199, Den Haag
(zie bijgaand kaartje)**

Programma:
16.00 - 16.30 uur: ontvangst met koffie/thee
16.30 - 17.00 uur: officieel gedeelte
17.00 - 18.30 uur: receptie

Wij stellen uw aanwezigheid bijzonder op prijs.
Indien mogelijk zouden wij, in verband met de voorbereidingen, graag van te voren via onderstaand strookje vernemen of u aanwezig kunt zijn.

Ds. T.M. Middelkoop, voorzitter
H.J. Donken, directeur

=====
Naam:

zal op de afscheidsbijeenkomst van Ds. Jan Eerbeek op 28-11-'97

- aanwezig zijn met .. perso(o)n(en)
- niet aanwezig zijn.

Graag opsturen aan:
Bureau GKS, Groothertoginnelaan 45, 2517 EC Den Haag

=====

Frankenslag 164 2582 HX Den Haag

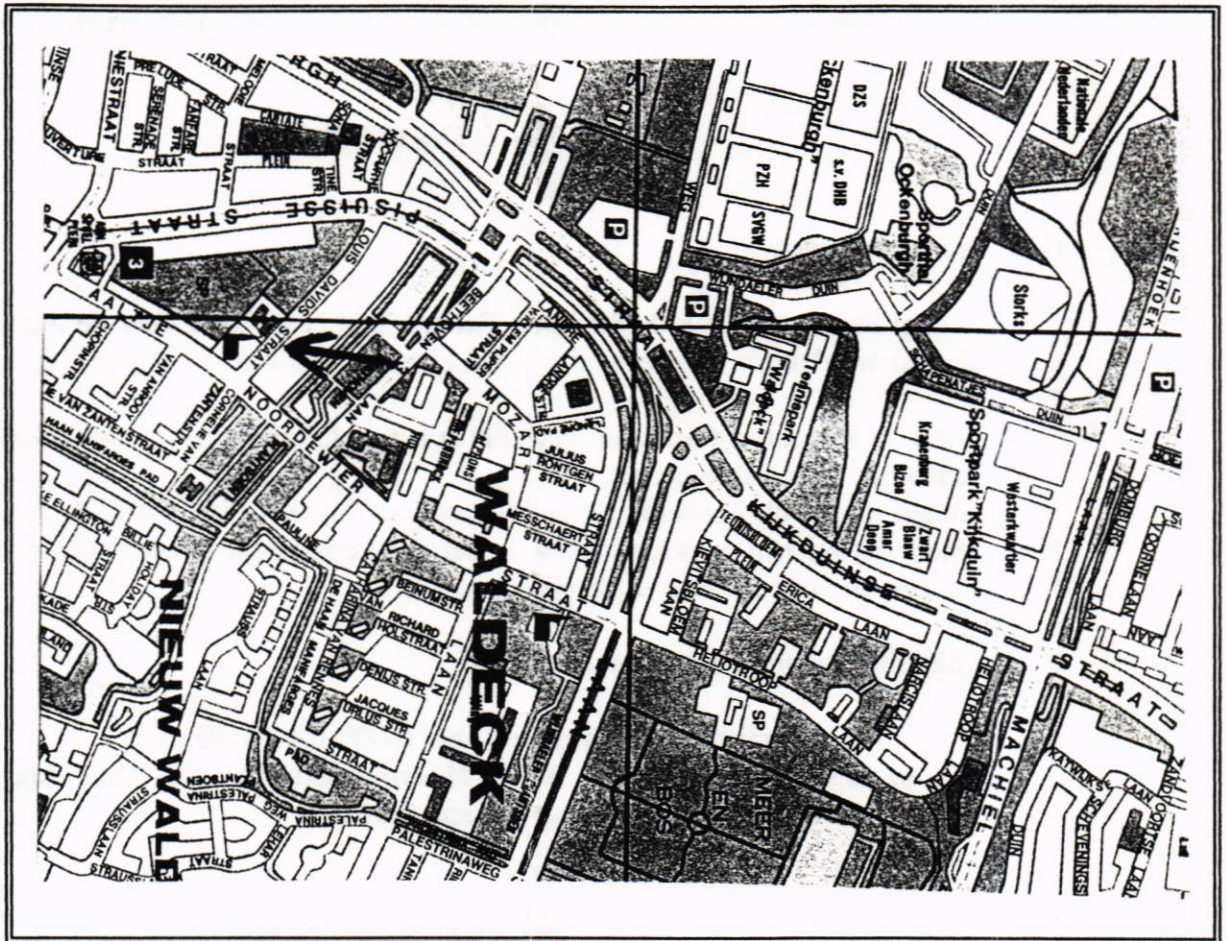
070 - 3514161

De stichting Exodus wil in samenwerking met de kerken ondersteuning geven aan het gevangenis-pastoraat en heeft met het oog op de nazorg een Open Huis, een begeleid woon project, en een werkervarings-project.

Postbank
1989910

K.v.K. Den Haag
S152777

Ontmoetingskerk, Aaltje Noordewierstraat 199 (hoek Louis Davidsstraat).

De Ontmoetingskerk is goed te bereiken met het openbaar vervoer: lijn 3 en bus 26 (deze rijdt alleen tot 18.00 uur)

Route per auto:

Komend vanuit buiten Den Haag volgt u alsmaar de borden Kijkduin/Hoek van Holland. Bij het bord Monster/Hoek van Holland gaat u linksaf, dan 4e straat links en daarna 1e straat rechts (Aaltje Noordewierstraat). U volgt deze ongeveer 500 meter (bij verkeerszuil links aanhouden). De kerk vindt u aan de rechterkant.

In de buurt is voldoende parkeerplaats.

P E R S B E R I C H T

Op vrijdag 28 november 1997 neemt ds. J.D.W. Eerbeek afscheid als voorzitter van de Stichting Exodus Den Haag en als justitiepredikant in Scheveningen.

Als voorzitter van de Stichting Exodus Den Haag wordt hij opgevolgd door ds. Th.M. Middelkoop, justitiepredikant in Alphen aan den Rijn.

Ook draagt hij op 24 november het voorzitterschap van de Stichting Exodus Nederland over aan ds. N.P. Wisse, justitiepredikant in Den Haag.

Ds. Eerbeek heeft 16 jaar geleden het initiatief genomen tot de oprichting van het Exoduswerk.

Het gaat om opvang en begeleiding van ex-gedetineerden na hun detentie in een inloophuis en een woon-werkproject.

Inmiddels zijn er Exodusprojecten in Den Haag, Utrecht, Amsterdam, met in totaal ca. 40 plaatsen. Daarnaast zijn er projecten in Alkmaar, 's-Hertogenbosch en Leiden in voorbereiding.

Deze stichtingen werken samen in de Stichting Exodus Nederland.

Ds. Eerbeek vertrekt bij Exodus vanwege zijn benoeming per 1 januari 1998 tot Hoofdpredikant bij de Dienst Justitiële Inrichtingen. Hij volgt hierin dr. M.B. Blom op.

Dit betekent dat hij ook zijn functie als predikant in het Penitentiair Complex Scheveningen zal neerleggen. Hij is 18 jaar justitiepredikant geweest in verschillende inrichtingen: Huis van Bewaring 's-Hertogenbosch, de gevangenis en het Huis van Bewaring te Scheveningen.

Op zaterdag 13 december is er een afscheidsdienst voor de gedetineerden in het Penitentiair Complex Scheveningen.

In het Penitentiair Complex Scheveningen zal ds. Eerbeek worden opgevolgd door ds. N.P. Wisse.

Op vrijdag 19 december is het afscheid van de medewerkers in het Penitentiair Complex Scheveningen

Afscheidsreceptie: vrijdag 28 november 1997 van 16.00 tot 18.30 uur in de Ontmoetingskerk, Aaltje Noordewierstraat 199, Den Haag.

16.00 - 16.30 uur: ontvangst met koffie/thee

16.30 - 17.00 uur: officieel gedeelte

17.00 - 18.30 uur: receptie.

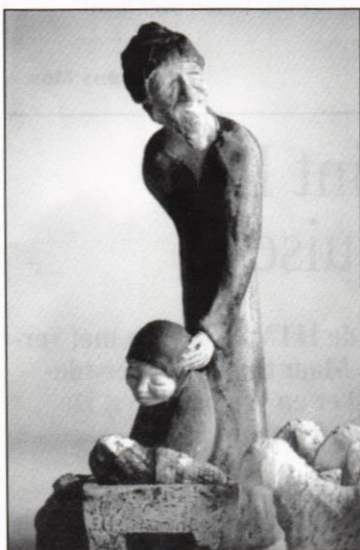
Nadere inlichtingen bij de heer H.J. Donken, directeur van de Stichting Exodus Den Haag. Tel. 070-345.37.03.

IN DEN HAAG

Jam

In de Bethelkerk (Loosduinen) wordt al meer dan vijfendertig jaar eind november een verkoopmiddag gehouden, waarvan de opbrengst bestemd is voor de zending. Aanvankelijk bestond het assortiment alleen uit handwerken. Sinds vijftien jaar wordt er ook jam en gelei verkocht, die in de keukens van de Bethelkerkleden vervaardigd is. De koper kan kiezen uit jam of gelei van pruimen, druiven, vlierbessen, kiwis, sinaasappels, grapefruit en rabarber. Al vijftien jaar is de prijs f 3,50 per pot of drie potten voor een tientje. Dit jaar wordt geprobeerd voor 30.000 gulden aan jam te verkopen.

Kersttaferelen

Voor predikant en beeldend kunstenaar Ruud Bartlema vormen poëzie en literatuur een belangrijke bron van inspiratie. Gedichten van Hans Andreus, Huub Oosterhuis en verhalen van de joodse denker Martin Buber zijn een regelmatig terugkerend thema. Hij exposeert zijn werk van 4 december tot en met 14 februari in Galerie Ruach hedendaagse religieuze kunst, in de Papestraat. Vooral joodse thema's komen aan de orde. In december worden daarnaast kersttaferelen in keramiek tentoon gesteld, gemaakt door Maria Klomp, Annemie Konings en Piet Stolker.

Liftboys

Wie nog een echt handbediende lift in werking wil zien, moet snel zijn. In de Marcuskerk (Moerwijk/Morgenstond) bevindt zich er een, maar de kerk wil er zo snel mogelijk vanaf. 'Het is een onding', zo stelt de beheerswjkraad in het gemeentebld 'Markant'. Een architect is bezig de mogelijkheden van een mechanische lift te onderzoeken. Hoe de financiering ervan rond moet komen, is nog niet geheel duidelijk: 'Desnoods gaan we met aandelen de beurs op.' Tot de nieuwe lift er is, wordt de gemeenteleden vriendelijk verzocht alleen met de handbediende lift te gaan als ze geen trap kunnen lopen. 'Mensen die voor de gezelligheid met de lift meegaan maken het werk van de liftboys nodeloos zwaarder.'

meer inschikkelijkheid. Bovendien zegt hij dat het feit dat de kerk zo vol zit juist een reden tot vreugde en dankbaarheid zou moeten zijn. 'Een volle kerk is een zegen en een opdracht.' Oosterom doet een praktische suggestie: 'Probeer eens een stoel vooraan in de kerk.'

Brancadiers

Nieuwe vrijwilligers zijn nodig voor het bedden- en rolstoelen-rijden in het Westeinde Ziekenhuis, zodat patiënten zondags naar de kerk kunnen. Iedere zondagmorgen is in het ziekenhuis een rooms-katholieke viering en iedere zondagmiddag een protestantse. De groep 'brancadiers' heeft versterking nodig, zodat ieder slechts één maal in de vier weken dienst hoeft te doen. Inlichtingen: ds. B. Spronk tel. 330 25 57 of Ans Willemse-Boing tel. 367 50 46

Luisterend oor

De I.Z.A. (Interkerkelijke Zorg Aktiviteiten) is een oecumenische pastorale werkgroep waarvan de leden in ziekenhuizen, verpleeghuizen en verzorgingshuizen en bezoeken gaan. Ze bieden een luisterend oor en ondernemen actie als blijkt dat behoefte is aan een gesprek met een pastor. Voor dit werk zijn veel vrijwilligers nodig. Informatie: tel. 517 96 27 of 365 28 67.

J. Eerbeek

Met een receptie in de Ontmoetingskerk neemt ds. J. Eerbeek op 28 november afscheid als justitiepredikant in Scheveningen en als voorzitter van Stichting Exodus. Zestien jaar geleden heeft hij de stichting opgericht. Exodus vangt ex-gedetineerden op en begeleidt ze in een woon-werkproject. Op 13 december vindt een afscheidsdienst plaats voor gedetineerden. De opvolger van Eerbeek is de heer N.P. Wisse.

Zevenenveertig truitjes

In Daka, Bangladesh, namen vijf jaar geleden Pastor Philip en zijn vrouw zeven weeskinderen op in hun gezin. Nu zijn het er zevenenveertig. Gelukkig niet meer allemaal in het gezin: dankzij de steun van velen (ZWO-commissies, HVD, NCVB, enz.) staat er nu een heuse school van zes verdiepingen, waar de kinderen intern wonen. O.a. de gefedereerde Thomasgemeente heeft de pastor en zijn weeskinderen geadopteerd. In de laatste week van oktober werd een oproep geplaatst in hun clusterblad: konden de dames niet van restjes wol wat spencers breien voor de kinderen? Elk model welkom. Leeftijd 5-13 jaar. Per 1 november waren de eerste drie truitjes al binnen en het project schijnt 'beregoed' te lopen. Alle spencers moeten voor 8 december af. Wilt u ook mee breien (misschien worden het dan wel 94 truitjes, voor elk kind 2), dan kunt u bellen: J. van Iterson, tel. 325 06 72.

Framboos

kerkelijk verkeer

Gereformeerde Kerken

Benoemd

te Grijskerk (part-time), als kerkelijk werker: mw. T. Sikkema-Stienstra, kerkelijk werker te Woldendorp (SoW), die deze benoeming heeft aangenomen.

Beroepen

te Maassluis: E. H. van der Weide te Nijverdal.

Aangenomen

naar Haulerwijk: C. A. D. van der Meulen te Ruinerwold-Koekange.

Beroepbaar

mw. M. J. Ridder, Tidorestraat 70, 1095 HM Amsterdam, tel. 020-4637778.

Afscheid

van Drachten: M. S. Voet, wegens vertrek naar Meppel, als geestelijk verzorger van de verpleeghuizen Reggersoord en Schiphorst; van Spijk en Godlinze: R. R. Maathuis, wegens vertrek naar Wijnjewoude.

Nederlandse Hervormde Kerk

Beroepen

te Middelburg (SoW): C. Bakker te Neede, die dit beroep heeft aangenomen;

te Nieuweroord-Noordscheschut: G. van den Berg, kandidaat te IJsselmuiden;

te Maassluis: J. D. de Boer te Vlissingen;

te Enschede: J. D. Zuurmond te Glanerbrug;

te Kamerik: M. Messemaker, kandidaat te Katwijk aan Zee;

te Maartensdijk: M. van Kooten te Montfoort.

Aangenomen

het beroep door de generale synode als zendingspredikant der Nederlandse Hervormde Kerk, ten behoeve van de arbeid in opdracht van de Gereformeerde Zendingbond, voor de arbeid ten behoeve van een docentschap aan de Near East School of Theology te Beirut: B. J. G. Reitsma, kandidaat te Oegstgeest; naar 's-Gravensande, als predikant voor bijzondere werkzaamheden (geestelijk verzorger ten dienste van de Hervormde Stichting voor woon-, zorg- en verpleegvoorzieningen in het Westland): W. Quak, voorheen predikant in de Christelijke Gereformeerde Kerken, wonende te Den Haag, die zondag intrede doet.

Bedankt

voor Dedemsvaart: W. M. de Bruin te Daarlerveen; voor Harmelen: C. H. Bax te Ede; voor 't Harde: J. de Jong te Nijkerk.

Intrede

te Burgwerd c.a. en Lollum c.a.(SoW): L. H. Westra, kandidaat te Groningen.

Overleden

Op de leeftijd van 86 jaar is overleden ds. A. van der Kooij, hervormd emeritus-predikant te Woerden. Ds. Van der Kooij diende achtereenvolgens de gemeente te Nieuwpoort, Nieuwe Tonge, Zuilichem en Nieuwewaal, en Noorden. In 1976 ging hij met emeritaat.

NVOC-voorzitter

Ir. Bas Dane (57) is door de ledenvergadering van de NVOC, de Nederlandse steunvereniging van EDCS, de oecumenische ontwikkelingscoöperatie, gekozen als voorzitter. De NVOC presenteert het leenmodel van de EDCS in Nederland als een effectieve vorm van ontwikkelingssamenwerking, waarbij de leningnemers de kans krijgen zich van armoede te bevrijden en de kapitaalverschaffers hun geld veilig weten. Dane heeft een adviesbureau voor management en innovatie.

KEK-voorzitter

De Grieks-orthodoxe metropoliet Jeremie Caligiorgis (62) is gekozen tot voorzitter van de Conferentie van Europese Kerken (KEK). Hij volgt de anglicaanse deken John Arnold uit Engeland op. Jeremie, metropoliet van Frankrijk, Spanje en Portugal, was al vice-voorzitter. In die functie werd de lutherse predikante Rut Rohrandt uit Kiel gekozen.

In het zevenkoppige dagelijks bestuur van de KEK werd ook Ploenie Robbers-van Berkel gekozen. Zij is werkzaam bij de Generale Diakonale Raad van de Nederlandse Hervormde Kerk. Verder is ze voorzitter van de kerkelijke werkgroep De arme kant van Nederland/EVA en van de Europese oecumenische commissie voor kerk en samenleving (EECCS). Over twee jaar fuseert de KEK met de EECCS. (ANP)

Exodus

Vandaag, vrijdag 28 november, neemt ds. J. D. W. Eerbeek afscheid als voorzitter van de Stichting Exodus Den Haag en als justitiepredikant in Scheveningen. Als voorzitter van Exodus Den Haag wordt hij opgevolgd door ds. Th. M. Middelkoop. Het voorzitterschap van de Stichting Exodus Nederland heeft hij op 24 november jl. al overgedragen aan ds. N. P. Wisse. Eerbeek vertrekt omdat hij is benoemd als hoofdpredikant bij de Dienst Justitiële Inrichtingen, als opvolger van dr. M. B. Blom.

Memo

Aan
Van
Doorkiesnummer(s)
Datum
Onderwerp

Th.M.Middelkoop
Telefoon (0172) 46 1320
27 november 1997
afscheid Jan Eerbeek

Beste Jan en Irene, geachte aanwezigen,

Als voorzitter van het Bestuur van Exodus Den Haag mag ik ook wat zeggen en dat doe ik met nauwelijks in gehouden vreugde. Niet omdat Jan vertrekt, maar omdat de kerk zo ~~bol~~ zit. Wat met God in Nederland maar niet lukken wil, is Jan wel gelukt: een volle bak! En dat is hem van harte gegund.

Toen Jan eerder dit jaar mij vroeg of ik het voorzitterschap van Exodus Den Haag van hem wilde overnemen, ging er analoog aan het profetenwoord, maar het kan ook onze voormalige Koningin zijn geweest, iets door mij heen van: wie ben ik dat ik dit doen mag.... Als in een flits zag ik de enorme gestalte van Jan voor mij oprijzen, naast wie zelfs ik mij klein en nietig voel. Ik kan zeker in zijn schaduw staan, maar kan ik er ooit uit weg komen? Maar meer dan zijn gestalte is het de niet te schatten betekenis die Jan heeft gehad voor alles waar Exodus voor staat. Zeg Exodus, zeg Jan Eerbeek, in afwijking van wat de meeste Bijbelcommentaren zeggen over het Boek dat naar onze Stichting is genoemd. Maar een enkele ketterij is in dit geval wel geoorloofd. Want met Jan als de grote initiator en inspirator is het allemaal begonnen. Aanvankelijk in een achterafkeldertje in de Moerwijk, vervolgens de deftige Frankenslag. In rap tempo volgden Utrecht, Amsterdam en Alkmaar. En sinds j.l. maandag mogen we ons verheugen in een dienstverlenende landelijke Stichting. En er staat nog meer te gebeuren. Ook kunnen we contateren dat wat zo klein begonnen is, nu de aandacht en stilaan bewondering wekt van velen die met onze doelgroep te maken hebben. Van een klein gedoetje is Exodus onder Jans voortvarende leiding uitgegroeid tot een professionele organisatie met heuse besturen, directeuren, coördinatoren, begeleiders en een bonte schare van vrijwilligers. Kortom, het troetelkindje van Jan is een volwassen instelling geworden, in staat om zelfstandig en welbewust zijn eigen weg te gaan. Het is dan ook welhaast symbolisch dat vanaf vandaag vader en kind elk gescheiden wegen gaan. Dat is goed, zo hoort dat bij de volwassenwording, maar zonder emoties zal dat niet gaan. Jan, ook al word je binnenkort de baas van alle gevangenisdominees - een zeer gewichtige baan - toch zal het je moeite kosten je boreling los te laten. Maar wees gerust, je hebt de zaak netjes en op orde achtergelaten, ook al omdat je je altijd weer wist te omringen met mensen die minstens zo voortvarend en deskundig zijn als jijzelf. Ook dat is jouw verdienste, maar zeker ook van hen die nu voortgaan op de ingeslagen weg. Ook naar buiten toe heb je Exodus een gezicht gegeven. Kerken, werkgeversorganisaties, woningbouwcorporaties, reclasseringsinstellingen en politici, niemand was veilig voor jou. Sterker nog, je wist ze te inspireren tot aandacht en dienstbetoon, soms ook door ze vriendelijk en diplomatiek naar je hand te zetten. Maar bij alle groei en professionalisering is een ding gelijk gebleven: de zo bijzondere identiteit van Exodus, dat staat voor uittocht, bevrijding, maar wel door de woestijn heen. Dat heb je zelf als eerste geweten, zwoegend en zwetend soms, een enkele maal wanhopend. Maar eens te meer ben je ook daarin een voorganger geweest voor al diegenen die door de woestijn heen moeten van hun eigen bestaan. Ongemerkt hebben ze in jou iets ervaren van de God die niet laat varen het werk van zijn handen,

27 november 1997

dwars door de woestijn heen, zwoegend van oase naar oase, maar onder het voorteken van de bevrijding naar Gods belofte.

Ik weet dat zeer velen jou voor dit voorgangerschap intens dankbaar zijn en zullen blijven. Uit naam van hen en het bestuur en alle medewerkers wil ik jou en Irene die dank verwoorden, in de wetenschap dat dat voor jullie het mooiste cadeau is dat je vandaag maar krijgen kunt.

Het ga jullie goed op de nieuwe weg die voor je ligt. En wees ervan overtuigd, in je nieuwe functie kom je weer genoeg woestijnen tegen waarin je je kunt uitleven. Ik dank u.

Namens het bestuur van de Stichting
 Exodus - Den Haag heet ik u allen
 van harte welkom bij deze afscheids-
 receptie van de [inmiddels oud-vz]
 Ds. Jan Eerbeek.

Een bijzonder welkom voor Mev. Eer-
 beek, alle oud-bewoners / bewoners
 vrijwilligers en oud-vrijwilligers.

Om kort te gaan: u allen heel
 welkom.

de
ouders
van

Irene

Dit officiële gedeelte mocht - zo
vouden wij - niet te lang duren.

Jan en Irene hebben straks bij
de receptie ongeveer 10 sec. pu
gast hadules we berekend en wij
kennen Jan - dus - - - -

Maar we brengen toch enkele extra
verzoeken om Jan even toe te spre-
ken en toe te zingen. En laten we
eerlijk zijn: dat is toch ook de
bedoeling van vanmiddag. ~~Jan~~

Als eerste mag ik iets zeggen; dus
Jan's opvolger dan twee vertegen-
woordigers van Utrecht en Ex. Ned.
~~De~~ De alg. dir. Pecht. Lath. vhr. v/d
beek en we zingen Jan / Irene toe
v.l.v. Het is het eerste van Exodus
Hans-v. Dam

Daarna zal Jan het woord tot ons
richten.

Dus zonder noeder aankondiging
gaan we ~~van de~~ te volgen me e lhou
op.

Toespraak bij afscheid Jan Eerbeek.

Het is nu bijna 8 jaar geleden.
Het was na afloop van het
derde Kerstcafé,
Jan en ik waren samen
de vloer aan het vegen
in het open huis

en Jan vroeg mij opeens:
Heb je er weleens aan gedacht
om voor Exodus te gaan werken?

Uiteraard, veel minder direct,
je had eerst een behoorlijke
inleiding vooraf,
voordat je deze vraag stelde.
Iedereen die jou kent
en met je gewerkt heeft
weet, hoe diplomatiek en
omzichtig je daarin kunt zijn.
Daarin verschillen jij en ik
nogal van elkaar.

Mijn reactie was niet erg
omzichtig en diplomatiek, ik zei:
'Nooit van m'n leven'.

Het is niet de eerste keer
dat mijn primaire reacties enige tijd later
achterhaald worden.

Het bleef enige tijd stil
na dat Kerstcafé.
Pas weken later kwam je erop terug.

En zo is het gekomen.

Toen bekend werd dat jij wegging
zei je:
"en ik wil van jou een toespraak"
Nou, die krijg je.

Ik heb er de achterliggende weken,
voortdurend over nagedacht
uiteraard tussen de bedrijven door,
(tenslotte moet tijd effectief benutten worden, nietwaar)

De steeds terugkerende vraag was:
Waar zal ik het over hebben?

Jan en Irene,
hier ben ik op uit gekomen:
ik ga terug in de geschiedenis,
voorzover ik dat kan.
Want het allereerste begin ken ik niet.

Maar ik kan wel terugkijken op
die momenten waarvan ik denk:
Mede hierdoor is Exodus groot geworden!!

Door jouw en jullie inzet;
jullie buitengewone
betrokkenheid die iedereen enthousiast maakte
en hield!!

Het is niet vanzelf gegaan.
Toen ik nog niets met Exodus te maken had,
kwam mij het eerste jaarverslag onder ogen
met als titel
' Al is het er maar voor één'!!

Zo ging het de eerste tijd.

Het ging niet om tientallen,
zoals nu met Exodushuizen in
Den Haag, Amsterdam, Utrecht,
samen zo'n veertig bewoners.

Nee, het ging in het begin
slechts om een handjevol mensen
waarvan er ook nog veel terugvielen.

Een enkeling, daar is het mee begonnen.

Des te meer was er moed -
heel veel moed en geloof in mensen voor nodig
om door te gaan.

Jan, ik ken nauwelijks iemand die
deze kwaliteiten zoveel heeft
als jij!

Geloof in mensen en
moed om vanuit dat geloof
het werk door te zetten.

Ik herinner me een detail-
voor mij gaf het goed weer
hoeveel je er voor over had
om het Exoduswerk onder de aandacht te brengen.

Je hebt in de 16 jaar
dat je bij Exodus betrokken bent, vele
tientallen lezingen gehouden
in de stad, de provincie en ook verder het land in.

Zo ging je op een keer naar Berkenwoude
en je had geen idee waar dat lag.

Weer thuisgekomen
belde je me op;
het was weer eens ver na elf uur
maar dat was geen uitzondering.

Je wilde even vertellen
hoe het gegaan was.

Je was voor deze lezing
voor een gehoor van 30 leden van het NCVB,
meer dan ~~4~~ 1/2 uur onderweg geweest
en je kwam thuis met
f 50,-- voor Exodus.

Het waren en zijn
ook deze 'kleintjes'
die Exodus hebben gemaakt tot wat het nu is!
Deze investering in tijd
deed jij met volle overtuiging,
omdat jij wist en weet
hoe noodzakelijk het is om
zoveel mogelijk mensen bij het Exoduswerk te betrekken.

Hierdoor werd het werk gedragen
en ontvingen we bijdragen van de diaconieën in Den Haag,
de Hervormde diaconie voorop,
de parochies en kerken in de provincie
en enige vaste subsidie van de gemeente Den Haag.

Kerken en overheid
raakten mede door jouw bevlogenheid
overtuigd van het nut van het werk,
en zij steunen en waarderen het nog steeds.

Jan, ik herinner me hoe
je moeder samen met haar vriendinnen
kerstkaarten maakte voor Exodus
die jij dan verkocht tijdens deze lezingen.

Ik herinner me
de bazars die f 1.500,-- opbrachten
en voor dat geld leek Exodus de weken daarvoor
wel een uitdragerij;
Het leek wel of heel de stad kwam
brengen wat-ie kwijt wou!

Dat komt ook doordat het voor jou
moeilijk was (en is) om nee te zeggen.
Ook dit is bij velen onder ons wel bekend denk ik!!

In onze panden hadden we
gangen en kamers vol met spullen en boeken.
Op een bepaald moment hebben we besloten
om grote schoonmaak te houden
en er zijn
karrevrachten weggebracht.

Dat zijn de kleine dingen
uit onze geschiedenis samen, Jan.
Ik herinner me ook iets groters:
de voorgesprekken die we hadden
waarin jij kwam tot je befaamde motie
Maatschappelijk Herstel.

Daarin werd de lijn geleerd in
Exodus doorgetrokken:
wonen, werken, relaties, zingeving

Deze vier thema's van het begeleidingsprogramma
kregen voor een belangrijk deel
ook een plaats in de inzet
voor sociaal kwetsbaren in de stad.

Jan, zo kan ik nog uren doorgaan
want al schrijvende
stromen de herinneringen binnen.

Wij weten van de spanning of
het wel door kon gaan met Exodus.
Want er waren ook teleurstellingen;
terugval van bewoners,
agressie,
gebruik van alcohol en drugs.

Op een zondagochtend
hebben we, samen met Roel,
scherven opgeveegd
toen er tal van ramen waren vernield
door iemand die buitengewoon agressief geworden was.

Redden we het financieel
was een zorg die ik wel met je kon delen,
tenminste tegenover mijn zorg stond
jouw eeuwige optimisme:
'Natuurlijk redden we het dit jaar weer'!

En als het dan weer was gelukt
met veel inspanning
en soms slapeloze nachten van mij,
dan riep jij opgeruimd:
'Ik heb het je toch gezegd'!

Soms is dat optimisme irritant,
nou dat zei ik je dan ook.

Inmiddels is het financieel rustiger geworden,
mede door de samenwerking met
het Ministerie van Justitie,
Hoewel het ook nu nog hard werken is
om ieder jaar rond te komen.

Maar dat zijn jouw zorgen niet meer!

Jan, jij en ik weten
hoe hoog het soms kon oplopen tussen ons.
Velen die hier nu zijn
kennen jou als zeer beminnelijk
en ik ben de laatste
die dat zal ontkennen.

Maarhoeveel mensen kennen jou ook
als iemand met wie je hooglopende ruzie kunt hebben
en enorme verschillen van mening?
dat vraag ik me af.

Wij hadden alles, in elk geval.

Jarenlang zijn we elkaar zeer nabij geweest,
en zeer betrokken op het Exoduswerk en op elkaars leven.

Onze omgeving weet dat maar al te goed:
we hebben innig samengewerkt,
meestal in goede harmonie
en soms met donderend geraas!
Ik weet zeker dat ze vaak hebben gedacht:
'Nou is het over en uit tussen die twee'!

Maar we wisten,
dat we er weer uit zouden komen
al twijfelden we er zelf ook
wel eens een paar uur aan.

Daarvoor waren en zijn onze contacten te belangrijk geworden.

Jan Eerbeek,
Exodus moet zonder jou verder
en jij zonder Exodus.
Ik heb de achterliggende maanden gezien
hoeveel moeite je hebt om het werk
los te laten.
Dat is vanzelfsprekend na zoveel intensieve jaren.

Ook voor ons is het nog onvoorstelbaar.

Jan, jij hebt de eervolle benoeming
tot hoofdpredikant aanvaard.

Al vroeg in dit jaar
hebben wij met elkaar gesproken
over de konsekwenties van deze keuze.
Het is goed dat je deze keus gemaakt hebt.

Want Exodus kan nu ook zonder jou!

Je laat een goed draaiend bedrijf achter
en je gaat weg op een moment dat je kunt zeggen:
Dit was meer dan de moeite waard
~~en daarom kan ik het ook achter me laten.~~

We zullen jou en Irene in dit werk missen.
We zullen elkaar nog vaak zien
en herinneringen aan de Exodustijd ophalen.

Jan Eerbeek en Irene Swankhuijsen:
Namens allen die bij Exodus betrokken zijn,
maar vooral nu ook namens mij:

Bedankt voor alles - het ga jullie zeer goed!!!

Nu mag ik
samen met je opvolger Ds. Theo Middelkoop
het cadeau overhandigen
dat Exodus je meegeeft bij dit afscheid.

Jan Eerlaek

Frankenslag 164 2582 HX Den Haag

070 - 3514161

exodus

Roel

28/11/1997

Beste Jan,

Straks op jou afscheidsreceptie is er vast te weinig tijd om wat tegen je te zeggen, daarom doe ik deze brief bij je kado.

We hebben gezocht naar een mooi klokje wat je op je nieuwe bureau kunt zetten. Als symbool van de tijd.

- Omdat dat nu toch echt de tijd is aangebroken dat je weg gaat
- Omdat dat ondanks dat ik dat heel jammer vindt en het graag anders had gezien de tijd gewoon doorgaat.
- Ook als symbool dat de tijd voor Exodus gewoon doorgaat. Het zal anders zijn maar het gaat wel door.
- De tijd die het heeft gekost om Exodus te brengen tot wat het nu is, een mooi volgroeid project waar jij zoveel van jezelf aan gegeven hebt.
- Dat wij alles zullen proberen om Exodus in de komende tijd verder te brengen.
- Dat ik hoop dat er altijd "tijd" zal blijven om elkaar te zien en te spreken over Exodus en andere dingen
- Omdat ik jullie van harte gun dat jullie nu ook meer tijd voor elkaar krijgen, Irene en jij.

Je zei het van de week al dat het allemaal een poos geleden is dat we hier vaak op vrijdagmiddag zaten te praten over hoe het verder moest met Exodus. Al pratend is de werkplaats ontstaan, zijn er meer vrijwilligers gekomen. hebben we het Open Huis uitgebreid naar vijf avonden. Kwam jij met het idee van de gele kaarten en hebben we het ingevoerd, hebben we Nagy ingevoerd. Er is veel ontstaan Jan door jou inzet en vooral doorzetten.

Van het begin af aan dat ik je heb meegemaakt was je altijd zeer stimulerend. Altijd open voor nieuwe ontwikkelingen. Totaal niet vasthouden aan een concept maar altijd bereid om te veranderen en aan te passen.

Maar vooral Jan waar ik je het meest in waardeer is het feit dat je probeert om overal en altijd integer te zijn. Hoe zakelijk je je soms ook moest opstellen, je blijft "de mens" zien met wie je te maken hebt. Je geeft waardering, je voelt mee als iemand het moeilijk heeft en je viert mee als iemand iets te vieren heeft. Voor mij een voorbeeld van leiding geven (en management).

Hartelijk dank voor het vertrouwen wat je mij gegeven hebt in de afgelopen jaren. Het was zeer stimulerend om door te gaan. Ik zei nog tegen Okke laatst. Ik geloof wel dat ik dat het meest zal missen. Als ik het even niet meer zag zitten of de druk te hoog werd dan kwam Jan er aan en stortte een bak waardering over me heen zodat ik weer verder kan. Waardering en geven en vertrouwen dat is jij kan uiten als geen ander.

Van harte gefeliciteerd met je nieuwe baan. De tijd is nu gekomen dat je in de uitvoering van je werk niet meer met gedetineerden te maken hebt. De groep waar jij je in je leven tot nu toe zeer voor hebt in gezet. Een groep ook die jij zeer goed aanvoelt en waar je erg goed mee om kunt gaan, warm, betrokken en deskundig. Jij mag nu de Justitiepastors gaan 'aansturen', zoals dat zo mooi heet. Daarmee gaat er in het uitvoerend werk natuurlijk iets verloren, maar tegelijk

kan je nu al die goede eigenschappen van je nog overgedragen op anderen.
Ik wens je toe dat je Exodus los kunt laten en dat je 'bevrijd' aan je nieuwe functie kunt
beginnen. Tegelijk hoop ik dat je je op de duur een nieuwe rol naar Exodus kunt aanmeten,
die van belangstellende en vooral van **de** man die Exodus heeft groot gemaakt en het nazorg
werk aan ex-gedetineerden in Nederland.

Roel .

Lied ter ere van Jan Eerbeek

Op de wijs van: "Kom ga mee, geef ieder een hand".

Kom ga mee, geef Eerbeek een hand:
samen bouwen aan een nieuw land.
Jan geeft in de cel nieuw uitzicht,
ontsteekt in duister hoopvol licht.

Kom doe mee, was vroeger Jan's droom,
kijk daar groeit de Exodus-boom,
er hangen rijpe vruchten aan:
mensen die voor elkaar bestaan.

Open Huis en B K B,
nazorgdienst en kerstcafé,
in stad, provincie of 't hele land,
Jan schiep een hechte Exodusband.

Irene steunt Jan vanaf 't begin,
De liefde ontbloeit zeer naar hun zin,
zo zijn ze nu al lang getrouwd,
door beiden is veel opgebouwd.

Jan, jij trok ons allen mee,
voor het Exodus-idee,
er is nu zelfs een land'lijk verband,
ook daarin zagen wij jouw hand.

Lieve Jan, het ga jou goed,
jouw vruchten smaken ons heel goed,
wij bouwen verder aan jouw werk,
jouw inzet maakte Exodus sterk!

c:afschex.2

Afscheid nemen van het gevangeniskerkewerk in Scheveningen en afscheid nemen van Exodus doet mij veel.

En zeker nu ik u allemaal hier zie.

Exodus heeft een belangrijke plaats gehad in het leven van Irene en mij. Wij hebben het werk samen gedaan.

Wat mij motiveerde voor Exodus is het levensverhaal van veel gedetineerden. En vooral: "hoe mensen vast kunnen zitten in hun eigen levensgeschiedenis".

Persoonlijke begeleiding is voor mij altijd verbonden geweest met werken aan de positie van ex-gedetineerden in de samenleving.

De verleiding is groot om deze laatste keer veel over Exodus te zeggen. Ik zal dat niet doen.

Twee dingen wil ik nog graag kort noemen:

"de aandacht voor het persoonlijke" en "de inzet op gemeenschap".

Allereerst "het persoonlijke".

Veel gedetineerden en ex-gedetineerden missen door de gang van hun leven vertrouwen in zichzelf en vertrouwen in andere mensen. De kracht van het justitiepastoraat en de nazorg van Exodus is het vermogen een persoonlijke relatie op te bouwen. Een relatie van vertrouwen!

Deze vertrouwensrelatie is wezenlijk voor herstel. Voor de verwerking van het verleden en voor de groei van motivatie om opnieuw te beginnen.

Heel vaak begint een veranderingsproces ermee dat iemand voelt dat hij er mag zijn.

Dat brengt mij op het tweede punt: "de gemeenschap".

Maatschappelijk gezien bevinden veel gedetineerden zich, ook als ze vrij zijn, in de marge. In niemandsland! Velen voelen zich afgeschreven en ze zijn ervan overtuigd dat ze niet mee tellen.

Justitiepastoraat brengt de mogelijkheid van het beleven van gemeenschap binnen de muren. Dat je ergens bijhoort.

Want het justitiepastoraat is verbonden met samenlevingsverbanden buiten de gevangenis.

Belangrijk in mijn werk heb ik dan ook altijd gevonden het betrekken van de kerkgemeenschap van buiten en breder ook: de samenleving, bij het leven van de gedetineerden en bij de nazorg aan ex-gedetineerden.

Zelf heb ik die lange Exodusperiode als bijzonder inspirerend ervaren. Allereerst omdat het mogelijk is gebleken om met elkaar iets aan het bestaande te veranderen. Om iets van de blokkades in de levensgeschiedenis weg te nemen. *En om iets in de samenleving te veranderen. Meer kennis. Meer mogelijkheden.* Samen werken aan toekomstperspectief. En het gevecht aangaan om uit de vicieuze cirkel weg te breken.

Het was een bijzondere ervaring dat mensen, de één door zijn inzet als bewoner, en de ander door zijn inzet in het scheppen van voorwaarden, wederkerig bij kunnen dragen tot het scheppen van een nieuwe levensweg.

Wij zijn niet machteloos!!

En altijd inspirerend waren de mensen zelf. De bezoekers van het eetcafé en de bewoners van de Exodushuizen. In het Open Huis is het Exoduswerk begonnen. En onze bezoekers zijn daar tot vaste gewaardeerde gasten geworden.

En onze bewoners. Jullie inzet om een nieuw bestaan op te bouwen, vind ik bewonderenswaardig.

Het programma doorlopen is zeker niet de gemakkelijkste weg. Nogal eens moet je door teleurstellingen heen. Het vraagt een sterke wil en veel doorzettingsvermogen.

Wat ik als heel stimulerend bij Exodus heb ervaren is de grote inzet van zeer velen. De mensen van het eerste uur die wilden geloven in iets wat er nog niet was. De medewerkers en de vrijwilligers en de vele organisaties en particulieren die het werk steunen. *het hartem*

In mijn werk heb ik mij altijd bijzonder gesteund gevoeld door de kerken. En ik heb het bijzonder gewaardeerd dat zij aan de basis hebben gestaan en het experiment zijn aangegaan om heel gericht nazorgprogramma's voor ex-gedetineerden op te zetten. En het is goed om te zien dat het werk nu is gegroeid en dat het een breed draagvlak heeft. Kerken, justitiepastorat, reclasseringsinstellingen, inrichtingen van justitie, de gemeenten Den Haag, Utrecht en Amsterdam, werkgeversorganisaties, welzijnsinstellingen, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties *en fondsen en* particulieren.

Voor wat vanmiddag gezegd en gedaan is wil ik hartelijk danken.

Graag wil ik iedereen bedanken met wie ik heb samengewerkt.
In het bijzonder bedanken Irene en ik het bestuur en de
directeur van Exodus Den Haag voor deze prachtige middag waar
zoveel bekenden zijn uitgenodigd. Bedankt voor de samenwerking
en bedankt voor de vriendschap.

Theo Middelkoop¹⁰⁴ wens ik veel succes als voorzitter van Exodus
Den Haag en Okke Wisse¹⁰⁶ als voorzitter van Exodus Nederland.

De besturen van de Stichtingen Exodus Den Haag, Utrecht,
Amsterdam, Alkmaar en 's-Hertogenbosch, en van de Stichting
Exodus Nederland wens ik veel succes.

En dan u allemaal hier in de kerk. Heel hartelijk bedankt dat
u gekomen bent.

Tenslotte. Wij willen wij graag in Exodus iets achterlaten.

.....

En daarom willen wij Theo Middelkoop en Huub Donken naar voren
vragen.

Het gaat om iets tastbaars. Iets om mensen in het Exodushuis
bijeem te roepen.

Maar ook iets dat het gerucht van Exodus luid en duidelijk om
zich heen kan verspreiden.

geef er meer een flinke klap op

1997
opdracht van
de klas

Lang zal Jan Leven!

Er was eens een stevige dominee,
hij was nog niet helemaal klaar.
Die broedde toen al op een groots idee,
hij bracht Exodus voor elkaar.

Die dominee is onze Jan,
die dominee, die kan er wat van,
die dominee die ging ons voor,
en wij volgden zijn spoor.

Wij trekken nu door heel Nederland,
en Jan neemt ons dan bij de hand.
Hij is nu land'lijk dominee,
en dat vinden wij OKEE.

Die dominee is onze Jan,
die dominee, die kan er wat van,
die dominee die ging ons voor,
en wij volgden zijn spoor.

Lang zal Jan leven!
Hiep-hiep-hiep-hoera!

Voor Jan Eerbeek, mijn goede vriend.

In een gedicht van Hans Bouma in zijn boekje "Alle leed geleden" trof ik een gedicht, dat ik op jou Jan zeer van toepassing vind. Zo heb ik jou vanaf het begin van onze vriendschap en Exodustijd leren kennen en waarderen. Zo heb jij met Irene samen, mij als goede vriend in deze laatste voor mij moeilijke periode, ondersteund en kracht gegeven om te leven.

Je bent er mens voor.

Sterk zijn in liefde,
vaardig in recht,
bedreven in vrede.

Wetten, waarden
die moeten triomferen,
wereldwijd.

Lijden voorkomen,
lijden verzachten,
bestrijden, opheffen.

Kiezen, consequent kiezen
vóór het leven,
tegen de dood.

Het gewoonste.
Je bent er mens voor.

Partner van God.
Volgeling van Jezus.

Hans van Dam, 4 sept. 1997.

Trouw 1 dec 1997

PERSONALIA

Drs. Arie van der Hek is per 1 februari benoemd tot voorzitter van het college van bestuur van de Universiteit Twente. Hij volgt B. Veltman op. Van der Hek is sinds 1994 voorzitter van de HBO-raad, de belangenvereniging van de hogescholen. Hij was eerder onder meer Tweede Kamerlid voor de PvdA.

Ds. J.D.W. Eerbeek heeft afscheid genomen als voorzitter van de Stichting Exodus Den Haag en als justitiepredikant in Scheveningen. Eerbeek vertrekt vanwege zijn benoeming per 1 januari tot hoofdpredikant bij de Dienst justitiële inrichtingen.

Zestien jaar geleden nam Eerbeek het initiatief tot het Exoduswerk, waarbij het gaat om de opvang en begeleiding van ex-gedetineerden.

Hand - pen.

Particulars
Productive Keds

Then over
2 weeks

integrated;

Jecco SRM fund

Hand vs level to

SRM records
& former Min. As

Arjo n Mordhorst Ufr

Hand vs M - tied

276-316699

The Telbert man

3686936

14/6

21/6

35/6

wegener sijthoff
weekbladen

DE POST

WOENSDAG 17 DECEMBER 1997
JAARGANG 44, NUMMER 51
OPLAGE 26.300

Escanp

Sport

**John de Jong
en Mark Wotte
naar Utrecht**

Stad

**Bijzondere kerst
voor
dominee Eerbeek**

**Kinderfeest
in het Atrium**

DEN HAAG - Voor kinderen van
4 tot en met 12 jaar wiens ouders

Een bijzonder kerstfeest voor dominee Jan Eerbeek

DEN HAAG - De komende kerstdagen worden voor ds. J.D.W. Eerbeek en zijn vrouw Irene heel bijzonder. Met een ontmoetingsbijeenkomst voor gedetineerden neemt Jan Eerbeek volgende week vrijdag afscheid van de Scheveningse gevangenis. De plek waar hij zestien jaar geleden als justitiepredikant aan de slag ging.

➡ **MARTEN JOCHEMSEN**

Na deze bijeenkomst zal het echtpaar ongetwijfeld nog even binnenstappen bij het kerstcafé van Exodus. Als belangstellenden, want de officiële taken zijn reeds neergelegd. Per 1 januari wordt ds. Eerbeek hoofdpredikant bij de Dient Justitiële Inrichtingen. Zeg maar opper-gevangenis-dominee. Een benoeming die Eerbeek ook zijn raads-lidmaatschap kost. Vanuit de Scheveningse gevangenis begon dominee Eerbeek met Exodus: Opvang en begeleiding van ex-gedetineerden met een inloophuis en een woon-werkproject. Aan de Frankenslag zijn inmiddels drie panden beschikbaar om te wonen. In de vroegere schuur is een schitterende fietsen reparatie werkplaats ontstaan. En de open huiskamer wordt

Met druk bezochte recepties zijn Jan en Irene Eerbeek op diverse plekken bedankt voor hun vrijwilligerswerk.

Foto De Posthoorn

druk bezocht. Het Exodus kerstcafé is al vele jaren een begrip. „De centrale gedachte van Exodus is dat je als kerkgemeenschap iets in handen hebt om dát wat

tijdens de detentie is opgebouwd ook daarna kunt voortzetten” legt Jan Eerbeek uit. „Sommigen hebben voldoende aan simpele opvang, anderen aan méér”.

Vanuit Den Haag is Exodus groot gegroeid. Er ontstond landelijke belangstelling voor het initiatief van de gemeenschappelijke Haagse kerken. Eerbeek

deed zijn verhaal en nu is er ook een Exodus-project in Utrecht en Amsterdam. Volgend jaar begint Alkmaar. Ook in 's Hertogenbosch en Leiden zijn groepen in voorbereiding.

Iets anders

Voor Jan Eerbeek tijd om iets anders te beginnen. Een baan als topambtenaar bij het Ministerie van Justitie. „Maar wel één, waarbij de mens centraal staat,” zo zegt hij zelf. Omwille van die stap heeft hij een punt gezet achter het voorzitterschap van Exodus Den Haag en de Stichting Exodus Nederland. Met druk bezochte recepties is daar al afscheid genomen. Daarnaast zal Jan Eerbeek na de verkiezingen niet terugkeren in de gemeenteraad, waar hij na een eerdere periode voor het CDA zitting heeft. „Jammer, want dat raadswerk is boeiend, omdat ik zo dicht bij de mensen sta”.

Een nieuwe job, weg uit Scheveningen, weg bij Exodus, wat nu? „In mijn vrije tijd ga ik lezen en filmen” zegt Eerbeek. Hoezo, het is toch geen VUT? De dominee kijkt op. Misschien voor het eerst in al die jaren weet hij zich betrappt op woorden waar hij niets van meent.

Gevangenen weer mee laten doen

Op uitnodiging van De Posthoorn vertelt dominee Eerbeek hierbij zijn eigen verhaal over het werken in de gevangenis en de nazorg voor ex-gedetineerden:

„Een aantal jaren geleden gebeurde op het kerstfeest iets dat me altijd is bijgebleven. Het was in het Huis van Bewaring in 's-Hertogenbosch, waar ik toen werkte. Iedere zondag kwam er een flinke groep gedetineerden naar de kerk. De meesten deden goed mee. Maar er waren een paar jongens die altijd onrustig waren in de kerk. Je kent ze wel: als je ze alleen hebt, gaat het prima. Maar zo gauw als ze samen zijn, berg je dan maar.

Toen ik bezig was met de voorbereiding van de kerstdienst dacht ik dat ik met hen iets moest doen, om te voorkomen dat ze de kerstviering in de war zouden gooien. Ik riep ze en vroeg ze of ze na afloop van de kerstdienst diakenen wilden zijn. Natuurlijk wisten ze niet wat dat was. Ik vertelde ze dat we na de dienst met alle kerk-gangers gezamenlijk wat zouden eten. En dat diakenen mensen zijn die ervoor zorgen dat niet de één alles heeft en de andere niks, maar dat iedereen genoeg heeft. Daar wilden ze aan meedoen, zeiden ze. En

ik zei dat ze zich dan natuurlijk ook in de dienst een beetje van hun goede kant moesten laten zien. Tenslotte word je niet zomaar diaken. Ze gingen mee de kerk in en ze gedroegen zich als engelen. Natuurlijk keken de anderen er wel een beetje van op. En na de dienst waren ze druk in de weer. Tot ik één van de diakenen ineens hoorde roepen: 'hee joh, blijf met je fikken van die krentenbollen af! Wie denk je wel dat je bent? We moeten wel allemaal wat hebben!' En ik dacht: 'wat zou het mooi zijn als ze ook buiten weer zo mee zouden kunnen gaan doen!'

Als ik terugkijk op mijn werk in het justitiepastoraat en op het werk van Exodus, denk ik dat het hier een beetje om gaat: Dat mensen, ook als ze met justitie in aanraking zijn gekomen, het gevoel hebben dat ze iemand zijn en dat ze na hun detentie weer mogen meedoen in de samenleving. Sterker nog: dat de samenleving zich daar ook actief voor inzet.

Daarom zijn vrijwilligers ook zo belangrijk in het justitiepastoraat. Het zijn mensen van buiten die deelnemen aan de kerkdiensten en aan de gespreks-groepen van de geestelijke verzorging. Die vrijwilligers laten de gedetineerden door hun aanwezigheid voelen dat ze niet af-

geschreven zijn, maar dat ze erbij blijven horen. Dat er voor de kerk een gemeenschap is die blijft, ook als muren mensen van elkaar scheiden. Die vrijwilligers zijn goud waard. Jongeren en ouderen doen erin mee. Ooit zei een gedetineerde die me al vaak had laten blijken het niet meer te zien zitten, dat hij er weer wat in ging geloven. Toen ik hem vroeg hoe dat kwam, zei hij: 'Zondag heb ik met 'oma' (zij is één van onze oudste vrijwilligsters, ver in de tachtig) zitten praten. Wat is dat een goede vrouw. Iemand die je helemaal begrijpt. En die weet hoe moeilijk het is. Na dat gesprek dacht ik: als zij nou nog steeds in mij blijft geloven, wie ben ik dan dat ik niet meer in mezelf geloof?'

Veel gedetineerden bevinden zich in de marge van de samenleving. Vaak hebben ze geen betekenisvolle contacten. Veel hebben het gevoel geen toekomst te hebben. En als je hun levensverhaal hoort, dan bevinden velen zich in een vicieuze cirkel.

Er is een groot recidivepercentage. Daarom is betrokkenheid van mensen van buiten op hun leven nodig. Mensen die, ondanks wat er gebeurt is, hen niet laten vallen. En die zo met hen omgaan dat ze gemotiveerd worden om van hun leven iets te maken. Niet alleen tijdens de detentie is die betrokkenheid nodig. Ook na de detentie hebben velen een vorm van begeleiding nodig. Dat heeft te maken met de kansarme positie waar velen zich in bevinden. Kansarm wat betreft hun persoonlijke ontwikkeling, maar ook kansarm wat betreft de maatschappelijke voorwaarden als scholing, werk en huisvesting. Met Exodus zijn we begonnen om daar iets aan te doen. Begeleiding op het gebied van wonen, werken, relaties en zinging. Of om het gewoner te zeggen: mensen leren zichzelf staande te houden in het gewone leven. Met een baan en een woning en de mensen om van te houden."

J.D.W. Eerbeek